

Сарајево, 14.11.2016. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА
07.11.2016.- 11.11.2016.**

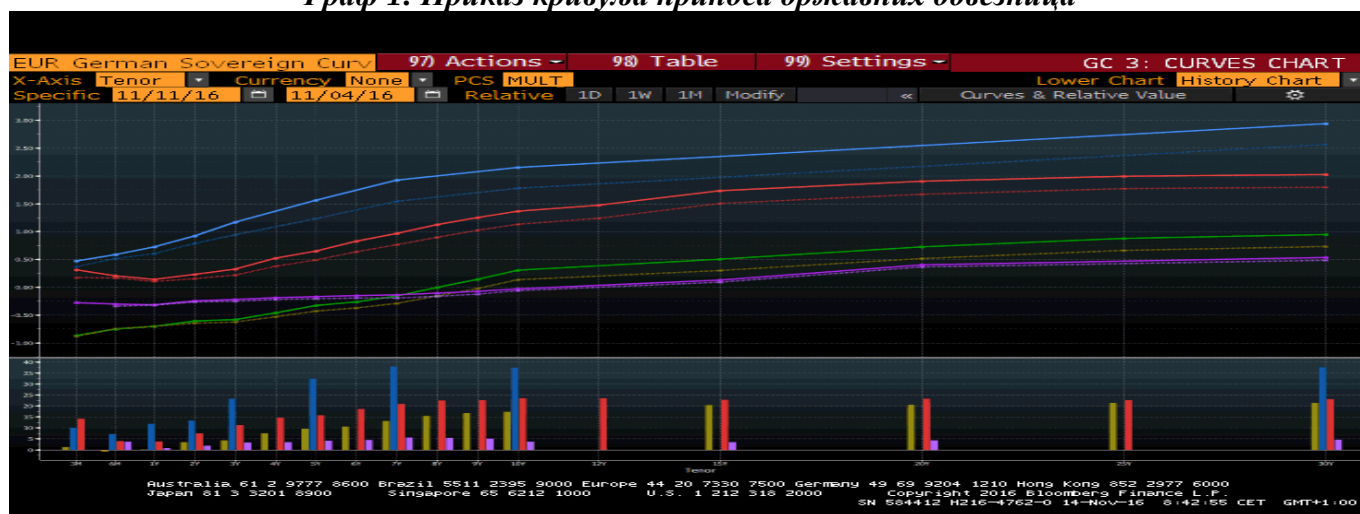
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	4.11.16	-	11.11.16	4.11.16	-	11.11.16	4.11.16	-	11.11.16	4.11.16	-	11.11.16
2 године	-0,64	-	-0,60	↗	0,78	-	0,92	↗	0,16	-	0,24	↗
5 година	-0,43	-	-0,33	↗	1,23	-	1,56	↗	0,49	-	0,65	↗
10 година	0,14	-	0,31	↗	1,78	-	2,15	↗	1,13	-	1,36	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси			
	4.11.16	-	11.11.16	
3 мјесеца	-0,882	-	-0,870	↗
6 мјесеци	-0,749	-	-0,758	↘
1 година	-0,659	-	-0,660	↘

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 11.11.2016. године (пуне линије) и 04.11.2016. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Почетком протекле седмице приноси сигурнијих обвезница дужег рока доспијећа су забиљежили благи раст. Иако је првобитна реакција на побједу кандидата за предсједника САД-а, Тромпа, средином седмице утицала на приличан пад приноса сигурнијих обвезница еврозоне дужег рока доспијећа, исти су забиљежили тренд раста до краја седмице, кад је принос десетогодишњих њемачких обвезница повећан на преко 0,30%, што је највише од половине марта текуће године. Након изборних резултата у САД-у, представници ЕЦБ-а су саопштили да „помно прате ситуацију, те да, као што и обично чине, не реагују на волатилност током првих дана“. Поред овога, изјаве званичника ове институције су указале на очекивања наставка опоравка привреде еврозоне, као и смањење стопе незапослености у сљедећој години, али и даље ниску стопу темељне инфлације наводе као разлог за забринутост.

Европска комисија је саопштила да очекује да би се привредни раст у еврозони у сљедећој години могао успорити, јер би главни покретач раста, домаћа потражња, могла успорити под утицајем

потенцијалног раста цијена енергената, док би инфлација могла забиљежити раст. Тако се очекује да би у овој години стопа инфлације могла бити повећана на 0,3% с прошлогодишњих 0%, те да би могла забиљежити ниво од 1,4% у 2017. и 2018. години. За Шпанију се, такође, очекује слабији привредни раст у наредној години (2,3%), док је у мају очекивано 2,5%. Ипак, прогнозе GDP-а за ову годину су повећане на 3,2% с ранијих 2,6%. Истовремено, очекује се да ће буџетски дефицит Шпаније у 2017. години износити 3,8%, што је више од циљаног нивоа од 3,1%. За Италију је наведено да постоје ризици политичке неизвјесности, нарочито због референдума заказаног за 4. децембар, док се за привреду ове земље и даље очекује да ће опоравак бити настављен „умјереним темпом“.

Рејтинг агенција Fitch је потврдила кредитни рејтинг Холандије (AAA) са стабилним изгледима. По већим приносима у односу на претходне аукције, Холандија је емитовала десетогодишње (0,265%) а Њемачка двогодишње (-0,64%) обвезнице. По знатно већим приносима у поређењу с претходним аукцијама Италија је емитовала трогодишње (0,30%) и седмогодишње (1,37%) обвезнице, као и обвезнице с доспијећем од 30 година (3,14%). По рекордно ниским приносима Француска је емитовала тромјесечне (-0,734%), шестомјесечне (-0,703%) и једногодишње (-0,677%) а Холандија тромјесечне (-0,82%) и шестомјесечне (-0,817%) трезорске записе. Белгија је емитовала тромјесечне (-0,75%) и по рекордно ниском приносу једногодишње (-0,703%) трезорске записе. Италија је емитовала једногодишње трезорске записе (-0,217%), а ЕСМ тромјесечне трезорске записе (-0,69%), као и обвезнице с доспијећем од девет година (0,04%).

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	GDP – ЕЗ (квартално) прелим. III квартал	0,3%	0,3%	0,3%
2.	Стопа инфлације – ЕЗ (прелим.) ОКТ	0,5%	0,5%	0,4%
3.	Стопа инфлације – Италија (прелим.) ОКТ	0,1%	-0,1%	0,1%
4.	PMI индекс радноинтензивног сектора – ЕЗ ОКТ	53,3	53,5	52,6
5.	Малопродаја – Њемачка (Г/Г) СЕП	1,5%	0,4%	3,8%
6.	Малопродаја – Шпанија (Г/Г) СЕП	3,3%	3,2%	3,3%
7.	Стопа незапослености – ЕЗ СЕП	10,0%	10,0%	10,0%
8.	Стопа незапослености – Италија (прелим.) СЕП	11,4%	11,7%	11,5%
9.	Стопа незапослености – Белгија СЕП	-	8,0%	8,2%
10.	Промјена броја незапослених – Шпанија (у '000) ОКТ	77,0	44,7	22,8
11.	PMI комопозитни индекс – ЕЗ (Г/Г) ОКТ	53,7	53,3	52,6
12.	Произвођачке цијене – ЕЗ (Г/Г) СЕП	-1,7%	-1,5%	-1,9%

САД

Најзначајнија вијест која је обиљежила протеклу седмицу била је информација да је, супротно очекивањима многих аналитичара, републикански кандидат Donald Trump изабран за предсједника САД-а. Аналитичари су предвиђали побједу кандидаткиње демократске странке Clinton, а осим тога, сценарији које су наводили у случају побједе Trumpа се нису реализовали. Приноси америчких обвезница су забиљежили значајан раст. Приноси двогодишњих су повећани за 14 базних поена, приноси петогодишњих за 33 базна поена, а приноси десетогодишњих обвезница за 37 базних поена на седмичном нивоу и сви су повећани на највиши ниво од јануара текуће године. Ово повећање приноса било је веће у односу на раст који је забиљежен након повећања FED-ове референтне каматне стопе у децембру прошле године. Вриједност америчког акцијског индекса Dow Jones је током протекле седмице забиљежила значајан раст на седмичном нивоу од 5,36%, на рекордно висок ниво од 18.847,66 поена.

Учесници на финансијским тржиштима и даље очекују да ће FED на децембарском састанку повећати референтну каматну стопу, а вјероватноћа мјерена кретањем цијена фјучерса на FED-ову ефективну каматну стопу за децембарску сједницу FOMC-а износи 84%.

Неколико FED-ових званичника је током протекле седмице дало изјаве у којима су сигнализирани да је привреда САД-а довољно јака, као и да су стање на тржишту рада и стопа инфлације близу циљаног нивоа, што представља јаку основу за повећање референтне каматне стопе. Предсједник FED-а из St. Luisa, Bullard, је изјавио да ће режим ниских каматних стопа у САД-у трајати још

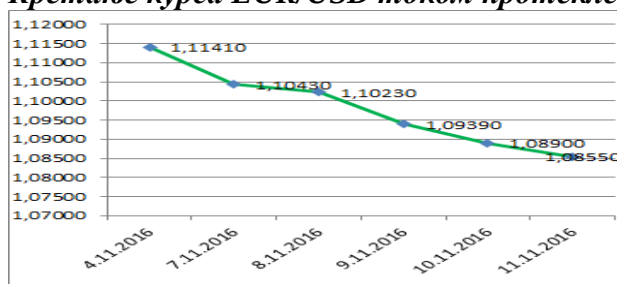
најмање двије до три године, те је навео да би једно повећање референтне каматне стопе била адекватна одлука у блиској будућности. Он је, такође, навео и то да је FED „технократска“ институција, те да ће њено дјеловање бити изван утицаја администрације новоизабраног председника Trumpa.

Табела 4.: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	FED-ов индекс услова на тржишту рада	ОКТ	-1,5	0,7	-0,1
2.	Обим потрошачких кредита (милијарди USD)	СЕП	17,50	19,29	26,75
3.	Мјесечно стање буџета (милијарди USD)	ОКТ	-70,0	-44,2	-136,6
4.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	05. НОВ	260.000	254.000	265.000

USD је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EUR/USD смањен за 2,6% на седмичном нивоу, с нивоа од 1,1141 на ниво од 1,0855, што је најнижи ниво курса EUR/USD од марта текуће године.

Граф 2: Кретање курса EUR/USD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Истраживање које је провело Удружење произвођача Велике Британије (EEF) показало је да произвођачи у Великој Британији планирају да смање улагања у нова постројења, што је резултат Brexita, али додају да је страх од колапса инвестиција овог сектора погрешан. Из EEF је саопштено да се план инвестиција благо измијенио од марта, када је већ постојала могућност Brexita, показало је истраживање које је проведено у августу текуће године. Исти извор истиче да ће се тренутно успорење инвестиција у овај сектор вјероватно наставити и у наредне двије године, али да неће доћи до колапса.

Премијерка Велике Британије, Мау, је истакла да су основе економије земље биле веома снажне, те је потврдила своје обавезивање на јачање јавних финансија, након што су поједини извјештаји указали да ће Brexit пролонгирати зависност земље од задуживања. Што се тиче надоласећих преговора о Brexitu, Мау је истакла да очекује „тешке“ преговоре. Крајем протекле седмице рејтинг агенција Standard & Poor's је саопштила да „тешки“ Brexit, у којем Велика Британија губи слободан приступ ЕУ тржиштима, сада изгледа као највјероватнији план напуштања ЕУ блока.

Министар финансија, Hammond, је изјавио да су Велика Британија и Кина договориле да наставе с ближом сарадњом између берзи у Лондону и Шангају и да би финансијски сектор могао дјеловати као шаблон за кооперацију међу секторима. Очекује се да ће Hammond приликом давања саопштења о буџету, 23. новембра текуће године, указати на план повећања јавне потрошње кроз инфраструктурне пројекте. Ово ће бити његово прво обраћање овог типа од Brexita.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Halifax цијене кућа (М/М)	ОКТ	0,2%	1,4%	0,3%
2.	Индустријска производња (Г/Г)	СЕП	0,8%	0,3%	0,7%
3.	Радноинтензивна производња (Г/Г)	СЕП	-0,1%	0,2%	0,5%
4.	NIESR процјена GDP-а	ОКТ	-	0,4%	0,4%
5.	Трговински биланс (у млрд GBP)	СЕП	-11,363	-12,698	-11,147
6.	Грађевински сектор (Г/Г)	СЕП	-0,4%	0,2%	0,8%

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EUR/GBP је забиљежио пад с нивоа од 0,89001 на ниво од 0,86246, док је курс GBP/USD повећан с нивоа од 1,2517 на ниво од 1,2596.

ЈАПАН

Почетком протекле седмице је објављен записник са септембарске сједнице MPC BoJ у којем су креатори монетарне политике истакли да сумњају у ефикасност новог политичког оквира BoJ у достизању циљаног нивоа инфлације од 2%, те да је за исти потребно вријеме. Премијер Abe је изјавио да Влада Јапана треба бити усмјерена подршци економије приликом сачињавања буџета за наредну фискалну годину, чак и уколико то значи фискалну реформу. Истовремено, рејтинг агенција Moody's је саопштила да ће способност политике премијера Abeа да одржи раст јапанске привреде бити корисна у утврђивању одрживости кредитног квалитета Јапана у дужем временском року. Крајем прошле седмице објављени су резултати Reutersove анкете, према којим повјерење јапанских произвођача током новембра биљежи раст, трећи мјесец заредом. Такође, анкета је показала да BoJ очекује да ће с усвајањем додатних мјера потицаја чекати до средине идуће године, с обзиром на неизвјесност привредних изгледа након предсједничких избора у САД-у.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

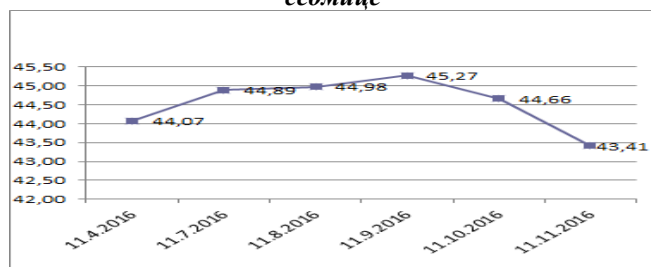
	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Трговински биланс (у млрд JPY) СЕП	668,8	642,4	243,2
2.	Текући рачун (у млрд JPY) СЕП	2.020,0	1.821,0	2.000,8
3.	Званичне резерве (у млрд USD) ОКТ	-	1.242,8	1.260,1
4.	Водећи индекс Р СЕП	100,5	100,5	100,9
5.	Коинцидирајући индекс Р СЕП	112,1	112,1	111,9
6.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г) ОКТ	-2,6%	-2,7%	-3,2%
7.	Монетарни агрегат М2 (Г/Г) ОКТ	3,6%	3,7%	3,5%
8.	Монетарни агрегат М3 (Г/Г) ОКТ	3,1%	3,2%	3,0%
9.	Индекс услужног сектора (М/М) СЕП	-0,2%	-0,1%	0,0%
10.	Машинске поруџбине (Г/Г) СЕП	4,1%	4,3%	11,6%
11.	Поруџбине машинских алата (Г/Г) Р ОКТ	-	-8,9%	-6,3%
12.	Индекс укупних зарада (Г/Г) СЕП	0,2%	0,2%	0,0%

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EUR/JPY забиљежио раст с нивоа од 114,87 на ниво од 115,76. JPY је депрецирао и у односу на USD, те је курс USD/JPY повећан с нивоа од 103,12 на ниво од 106,65.

НАФТА И ЗЛАТО

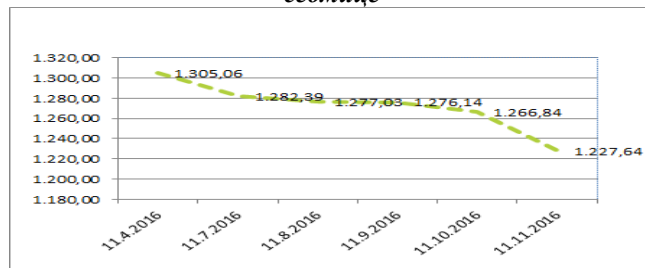
Цијена једног барела сирове нафте је на отварању њујоршке берзе у понедјељак износила 44,07 USD (39,56 EUR), те је почетком протекле седмице биљежила раст, који је био подстакнут глобалним растом акцијских индекса, као и изјавама генералног секретара ОПЕКС-а, Mohammeda Barkindoa, да се земље чланице ове групације и даље залажу за смањење обима производње нафте на ниво између 32,5 и 33 милиона барела. Учесници на тржишту нафте су, такође, ишчекивали резултате предсједничких избора у САД-у. Из Међународне агенције за енергетику је саопштено да би неравнотежа између понуде и тражње за нафтом могла да потраје и током наредне године уколико чланице ОПЕКС-а, али и друге земље произвођачи, не постигну договор о смањењу обима производње нафте. Из ове агенције је, такође, саопштено и то да је током октобра повећана производња нафте за око 800.000 барела нафте дневно, на укупан ниво од 97,8 милиона барела дневно на свјетском нивоу. Током протекле седмице објављен је податак да су америчке залихе нафте смањене за 2,4 милиона барела на седмичном нивоу. У петак је објављено да је производња нафте земаља чланица ОПЕКС-а током октобра повећана на ниво од 33,64 милиона барела дневно, што је знатно виши ниво производње од износа на који ове земље желе да смање производњу. На затварању тржишта цијена овог енергента је износила 43,41 USD (39,99 EUR) по барелу. Посматрано на седмичном нивоу цијена нафте је смањена за 0,66 USD, односно 1,50%, на најнижи ниво у посљедњих мјесец дана.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.305,06 USD (1.171,40 EUR). Кретање цијене злата, као и цијена других инвестиционих инструмената, током протекле седмице било је изузетно волатилно. Током трговања у понедјељак забиљежено је смањење од 22,67 USD на дневном нивоу под утицајем очекивања учесника на тржишту да ће кандидаткиња Демократске странке САД-а Hillary Clinton освојити предсједнички мандат на изборима који су одржани у уторак. Иако су резултати ових избора за велики број аналитичара били неочекивани, цијена овог племенитог метала је током протекле седмице биљежила смањење. Аналитичари су предвиђали да би избор Donalda Trumpa за предсједника САД-а могао утицати на раст цијене злата, али се то није десило, те је цијена овог племенитог метала смањена. Учесници на тржишту злата и даље процјењују какав би утицај политика новоизабраног предсједника САД-а Труппа и његове администрације могла имати на привреду САД-а. Значајан допринос смањењу цијене злата дало је и значајно повећање приноса америчких обвезница на највише нивое од јануара ове године, као и значајан раст вриједности америчких акцијских индекса. Под утицајем наведених фактора, током трговања у петак цијена злата је смањена за 39,20 USD на дневном нивоу, те је на затварању тржишта износила 1.227,64 USD (1.130,94 EUR) по једној финој унци, што је најнижи ниво од јуна ове године. На седмичном нивоу цијена овог племенитог метала је смањена за 77,42 USD, односно 5,93%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.